

65 ŠTÁTNA OPERA

Štátna opera je štátnou príspevkovou organizáciou
v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR.

SUMMER

december 2023

divadelná
sezóna
2023/24

U. Giordano: ANDREA CHÉNIER (foto: E. Genserek)

program program program

6. streda
17.00

JAPONSKO, NAŠA SRDCOVKA

Bohéma klub Štátnej opery

Účinkujú: Patrícia Malovec, Katarína Procházková, Šimon Svitok, Dušan Šimo
Klavírny sprievod: Martina Svitková, sprievodné slovo: Šimon Svitok

Komorné podujatie na tému slovensko-japonskej spolupráce s ukázkami japonských piesní.

Prostredníctvom rozprávania i živých speváckych vystúpení sa predstavia protagonisti japonských turné.

7,- €
Permnanetka A, D

8. I. premiéra:
piatok
18.30

George Orwell: 1984

Choreografia: Hana Vidová, kostýmy a scéna: Miriam Struhárová

Účinkujú: Daniele Campi / Matej Výhonský, Veronika Szabová / Alžbeta Talčíková, Alex Dobre / Tomáš Laci
a ostatní členovia Baletu Štátnej opery

Oscar Wilde: PORTRÉT DORIANA GRAYA

Choreografia: Igor Holováč, kostýmy a scéna: Miriam Struhárová

Účinkujú: Alex Dobre / Andrew Rushby, Andrew Rushby / Matej Výhonský, Veronika Szabová / Nina Ilievová,
Nina Ilievová / Eva Kučíková, Tomáš Laci / Matej Výhonský a ostatní členovia Baletu Štátnej opery

Tanečný dvojitul na motívy svetoznámych románov, ktorý nastaví zrkadlo súčasnej spoločnosti.

12,- €
Permnanetka A, D

13. streda
18.30

Umberto Giordano: ANDREA CHÉNIER

Dirigent: Stefano Romani, réžia: Andrea Hlinková

V hlavných úlohách: Alberto Profeta, Mária Porubčinová, Šimon Svitok

Operná dráma o láske počas Veľkej francúzskej revolúcie.

15,- €
Zľavnené vstupné:
12,- €
Permnanetka A, D

16. sobota
18.30

Franz Lehár: PAGANINI

Dirigent: Ján Procházka, réžia: Dana Dinková

V hlavných úlohách: Martin Gyimesi, Helena Becse Szabó, Daniel Výrostek, Tomáš Dedič, Zuzana Ballánová

Opereta o láske mladej kňažnej a husľového virtuóza.

15,- €
Zľavnené vstupné:
12,- €
Permnanetka A, D

F. Lehár: PAGANINI (foto: Z. Hanout)

20. streda
19.00

VIANOČNÝ KONCERT

Jakub Jan Ryba: Česká mše vánoční

Výber z vianočnej tvorby I. Hrušovského, A. Adama, P. Zagara, G. F. Händla

Účinkujú: Katarína Procházková, Michaela Šebestová, Dušan Šimo, Ivan Lyvch,
spoluúčinkuje zbor Štátnej opery

Zbormajsterka: Iveta Popovičová, dirigent: Ján Procházka

21. štvrtok
19.00

28. štvrtok
18.00

Giacomo Puccini: TURANDOT

Dirigent: Igor Bulla, réžia: Dominik Beneš

V hlavných úlohách: Dragana Radaković, Ondrej Mráz, Hector Mendoza, Patrícia Malovec

Pútavý a dojemný príbeh o láske, kráse a krutosti.

30. sobota
18.00

Emmerich Kálmán: ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNÁ

Dirigent: Ján Procházka, réžia: Imre Halasi

V hlavných úlohách: Katarína Procházková, Dušan Šimo, Oľga Bezačinská, Peter Račko, Oľga Hromadová
Populárna opereta plná temperamentu a milostných vzplanutí.

Po predstavení sa uskutoční vyhodnotenie ankety Divácka cena

31. nedeľa
17.00

Emmerich Kálmán: ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNÁ

Dirigent: Ján Procházka, réžia: Imre Halasi

V hlavných úlohách: Katarína Procházková, Dušan Šimo, Oľga Bezačinská, Peter Račko, Oľga Hromadová
Populárna opereta plná temperamentu a milostných vzplanutí.

12,- €
Permnanetka A, D

15,- €
Zľavnené vstupné:
12,- €
Permnanetka A, D

18,- €
Permnanetka A, D

SILVESTROVSKÉ PREDSTAVENIE!

25,- €
Permnanetka A, D

DARČEKOVÁ POUKÁŽKA POD STROMČEK

Urobte radosť svojim najbližším a venujte im vianočný darček v podobe poukážky do Štátnej opery.

Pripravili sme pre vás

Darčekovú poukážku v hodnote 16,- , 20,- alebo 30,- € platnú do 16. 6. 2023.

Obdarovaná osoba si môže sama vybrať, ktorý premiérový alebo repertoárový titul ju najviac poteší a kedy operu navštívi.

Darčekové poukážky sú už v predaji a zakúpiť si ich môžete v pokladnici Štátnej opery počas otváracích hodín.

PRAJEME VÁM KRÁSNE VIANOČNÉ SVIATKY PLNÉ RADOSTI A POKOJA.

program
na
január
2024

- 5. 1. NOVOROČNÝ KONCERT (o 19.00 h)
- 9. 1. M. Stewart – J. Herman: HELLO, DOLLY! (o 18.00 h)
- 11. 1. L. N. Tolstoj – P. Dedinský: ANNA KARENINA
- 13. 1. P. I. Čajkovskij: EUGEN ONEGIN
- 16. 1. Dnešný večer patrí mne: ŠIMON SVITOK (o 17.00 h)
- 19. 1. NOVOROČNÝ KONCERT ŠTÁTNEJ OPERY, Bojnice – zájazd

- 23. 1. G. Orwell: 1984 / O. Wilde: DORIAN GRAY
- 25. 1. R. Portman: MALÝ PRINC (o 10.30)
- 26. 1. R. Portman: MALÝ PRINC (o 10.30, predané)
- 27. 1. R. Portman: MALÝ PRINC (o 17.00)
- 30. 1. B. Smetana: PREDANÁ NEVESTA

Zmena programu vyhradená!

PREDPREDAJ VSTUPENIEK:

Rezervácia: Tel.: 048 / 245 71 23, - 24, - 25, mobil: + 421 907 808 871, + 421 918 971 465, + 421 915 604 926, e-mail: rezervacie@stateopera.sk

Pokladnica Štátnej opery: Tel.: 048 / 245 71 20, mobil: + 421 908 324 163, Po, St: 13.00 - 16.00 h, Ut, Št: 13.00 - 17.00 h, Pia: 12.00 - 15.00 h
a 45 min. pred začiatkom predstavenia.

Ďalšie informácie nájdete na internetovej stránke Štátnej opery: www.stateopera.sk

Štátna opera, Národná 11, 974 73 Banská Bystrica

Vedúca marketingu: Mgr. Dana Kocianová, tel.: 048 / 245 71 21, e-mail: marketing@stateopera.sk

Požičovňa divadelných a detských rozprávkových kostýmov: Po - Pia: 13.00 - 15.00. Tel.: 048 / 245 22 57 (p. Acsová)

Dielne Štátnej opery, Jegorovova 20, Banská Bystrica

OPERA
SLOVAKIA

kam do mesta

markíza text

ReNgL®
plagátové plochy

rtv:
ROZHLAS A TELEVÍZIA
SLOVENSKA

TV Hronka
REGIONÁLNA TELEVÍZIA

BYSTRICA 24
Váš spravodajský portál

Suflér - informačný bulletin Štátnej opery v Banskej Bystrici, č. 4. - 2023/2024. Vychádza mesačne. KURT 2/98.

Redakčne pripravili: Mgr. Alžbeta Lukáčová PhD., PhDr. Katarína Uhríková. Grafická úprava: Peter Mráz.

Tlač: RODAPRESS
Tlačiareň

Úvodník

Na konci kalendárneho roka v divadle vždy tak trochu bilancujeme a zároveň sa tešíme na decembrovú premiéru. Obzrime sa teda rýchlo späť. Na jar 2023 sme uviedli tanečnú drámu *Anna Karenina*, ktorá sa stala prvým javiskovým dielom v ére samostatnosti baletného súboru Štátnej opery. V medzinárodnom obsadení sme historicky prvý raz naštudovali krásnu operu Umberta Giordana *Andrea Chénier*. Uviedli sme tri obnovené premiéry – Dvořákovu *Rusalku*, balet *Ferdo Mravec* a operu *Eugen Onegin* P. I. Čajkovského. Tu sa rovno pochválime, že za operu *Andrea Chénier* v hudobnom nastudovaní Štefana Romaniho a v réžii Andrei Hlinkovej sme boli nominovaní na prestížnu cenu DOSKY v kategórii hudobného divadla. Popri premiérových tituloch mohli diváci navštíviť aj vyše 20 rôznych predstavení z nášho repertoára. Uviedli sme veľké i komorné koncerty, zorganizovali diskusie, prednášky, výstavy a ďalšie sprievodné podujatia.

V prostredí divadla však nežijeme kalendárnymi rokmi, ale sezónami a práve do jubilejnej 65. sezóny sme sa prehupli v septembri. V rámci nej vám prinášame o. i. pravidelné podcasty s osobnosťami, ktoré dlhoročne proflovali Štátnu operu ako profesionálnu inštitúciu a svojim pôsobením v nej zanechali významnú stopu.

Aktuálne stojíme pred premiérovým tanečným dvojtitolom. Známy choreograf Igor Holováč s mladou choreografkou Hanou Vidovou pripravili svoje diela postavené na svetoznámych románoch *Portrét Doriana Graya* a *1984*. V škole sme tieto knihy často čítali neochotne ako povinnú literatúru, no dnes vidíme, že sú v mnohých ohľadoch vizionárske a stoja za to, aby sme sa k nim vrátili. Ak už nie priamo k čítaniu, tak aspoň prostredníctvom nášho predstavenia, ktoré ich obsah ponúka v dejovo zredukovanej podobe, no obohatený o sugestívny zážitok z tanca a krásneho scénického vizuálu. Od vzniku kultového románu Oscara Wilda uplynulo už 133 rokov, no i dnes ukazuje, že ľudskosť má svoje trhliny. Stále sa nechávame unášať a ohlupovať krásou, vzývame ju, vebíme, vzbudzuje v nás neodolateľnú túžbu po fyzickej dokonalosti. Ľudia sú stále rovnakí pokrytci ako kedysi a málokedy nás zaujíma skutočná hĺbka vecí. Prítom si neuvedomujeme, ako veľmi je krása pomimutelná. Domnievam sa, že pred *Dorianom Grayom* žiaden spisovateľ tak otvorene nepoukázal na povrchnosť medziludských vzťahov. Podobne mrazivý je aj jeden z najplyvnejších textov 20. storočia – Orwellov román *1984* z roku 1949. Neslávne známe praktiky stalinizmu i ďalších diktatúr, nevynímajúc likvidáciu odporcov, poslúžili spisovateľovi ako predloha k literárnemu výletu do budúcnosti. V antiutopickom diele do krajnosti rozviedol potenciál totalitnej moci manipulovať s ľudskými bytosťami – či už pomocou vyspelej techniky, alebo zneužívajúc ich nevedomosť. Nie je vám to povedomé? Nie sú práve hoaxy, o ktorých Orwell píše, jedným z veľkých problémov dnešnej doby?

Náš tanečný dvojtítul neprináša odpovede, skôr kladie otázky. Nastavuje zrkadlo. Budeme radi, ak sa doň odvážite nazrieť aj vy, naši diváci. Pokojne, zvnútornene. Tak, aby ďalšie dni boli cestou k lepšej, tolerantnejšej a zdravšej spoločnosti.

Prajem vám pokojné prežitie vianočných sviatkov.

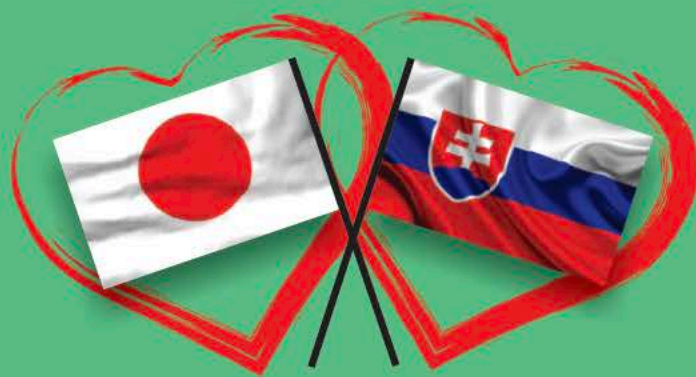
Alžbeta Lukáčová, dramaturgička

Pripravujeme

Japonsko naša srdcovka

Streda 6. 12. o 17.00, Bohéma klub Štátnej opery

Komorné podujatie venované dlhoročnej spolupráci
Štátnej opery s Japonskom

Je to už 27 rokov, odkedy sa začali budovať živé a plodné umelecké kontakty banskobystrickej opery s Japonskom. Kľúčovým bolo stretnutie generálneho riaditeľa Štátnej opery Rudolfa Hromadu s japonským milovníkom a obdivovateľom európskeho umenia Nadayukim Hasegawom. V pánovi Hasegawovi našli slovenskí umelci veľkého fanúšika a obrovského entuziastu, ktorému sa podarilo zabezpečiť, že spolupráca so Štátnou operou nadobudla pravidelný rozmer. Od roku 1999 jej umelci koncertujú v Japonsku takmer každoročne.

V aktuálnej divadelnej sezóne sa uskutočnilo už 38. koncertné turné. Zámer bol a je obojstranne rovnaký: vzájomné spoznávanie oboch kultúr a propagácia slovenskej opernej kultúry v Japonsku.

Na komornom podujatí na tému slovensko-japonskej spolupráce sa protagonisti japonských turné podelia o svoje zážitky a skúsenosti, priblížia významné medzníky jednotlivých zájazdov a dajú nahliadnúť i do vlastných skúseností zo spoznávania výrazne odlišnej kultúry než je európska. Počas neformálneho večera odznejú v ich podaní i ukážky japonských piesní spievaných v japonskom jazyku.

George Orwell: 1984

Oscar Wilde: PORTRÉT DORIANA GRAYA

I. premiéra: piatok 8. 12. 2023 o 18.30 h
II. premiéra: sobota 9. 12. 2023 o 18.30 h

George Orwell: 1984

Dielo 1984 je tanečnou adaptáciou kultového románu Georgea Orwella a radí sa k najvýznamnejším dielam svetovej literatúry 20. storočia. Choreografka Hana Vidová sa zameriava na hlavné motívy knihy – život v absolútnej totalite, pokus vymaniť sa z kontroly spoločnosti, ktorá umožňuje kruto potrestať kohokoľvek, kto by mohol ohroziť jej vládu a kde je ľudská individualita nakoniec odsúdená ako myšlienkový zločin. Akcentuje javy prítomné dnes už v novej podobe – uniformitu, nástrahy sociálnych sietí, manipuláciu, hrozbu totality, a tým posúva motívy knihy do súčasnosti.

Choreografia vyjadruje zamyslenie sa nad otázkami ohľadom ľudskej slobody, masovej manipulácie či individualizmu, ktoré vedú k hlbším úvahám o ľudskej povahe a spoločenských systémoch. Napriek tomu, že bola kniha napísaná v druhej polovici 20. storočia, aktuálnosť jej konceptu je priam mrazivá. Príbeh nám približuje život Winstona Smitha a jeho odpor voči totalitnému systému, v ktorom žije a ktorý vyústí až v snahu o jeho zvrhnutie. Varuje nás pred tým, čo sa môže stať, keď sa moc dostane do nesprávnych rúk a pripomína nám, aká krehká je naša individuálna sloboda. Dielom 1984 chcem nastaviť zrkadlo spoločnosti upozorňujúce na to, ako veľmi sa nás všetkých táto téma dotýka, hovorí o diele choreografka Hana Vidová. Pomocou sofistikovanej scénickej a kostýmovej výpravy autorka vytvára svet deformovanej reality, v ktorej je každý jeden krok ostro sledovaný. Pohybový slovník choreografie sa opiera o princípy techník moderného a súčasného tanca.

Oscar Wilde: Portrét Doriana Graya

Tanečná dráma Portrét Doriana Graya je inšpirovaná kultovým románom svetového spisovateľa írskeho pôvodu Oscara Wilda. Príbeh o deštrukcii ľudskej duše, o neschopnosti prijať starnutie a stratu krásy za cenu života, posúva choreograf Igor Holováč do súčasnosti. Do doby, ktorej vládnu médiá, konšpirácie, kult mladosti a krásy, falošné hodnoty a povrchnosť. Dokážeme napriek našej zraniteľnosti prežiť?

Igor Holováč: *Román Oskara Wilda ma vždy priťahoval svojím príbehom, myšlienkou a v dnešnej dobe aj svojou aktuálnosťou. Spracovať a realizovať tanečným spôsobom toto dielo je veľká výzva po každej stránke: počínajúc vytvorením libreta, cez výber hudby, až po samotnú tvorbu choreografie. Mój tanečný jazyk nie je ľahké popísať – vlastne ani nechcem definovať žiadnu tanečnú techniku. Pre mňa je totiž podstatné, aby dielo malo svoju mieru čitateľnosti bez ohľadu na to, ako by sa dala v tom či onom momente definovať tanečná technika. Som síce „vychovaný“ klasickým tancom, no o tento konkrétny štýl sa budem opierať iba okrajovo. Dôležité je, aby tanečný výraz podporil príbeh, ktorý je silný, inšpiratívny a kruto pravdivý.*

ŠTÁTNA OPERA

CHOREOGRAFIA IGOR HOLOVÁČ

OSCAR WILDE

PORTRÉT DORIANA GRAYA

TANEČNÝ DVOJTITUL

CHOREOGRAFIA HANA VIDOVÁ

GEORGE ORWELL

1984

PREMIÉRY V ŠTÁTNEJ OPERE | 8. a 9. decembra 2023

Štátna opera je štátna rozpočtovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR.

VIANOČNÝ KONCERT

20. a 21. decembra 2023

Ján Procházka, dirigent

Čas Vianoc, čas pokoja a lásky. Banská Bystrica je známa svojou pokojnou a príjemnou atmosférou v tomto čase, ponúka rôzne zaujímavé podujatia. Aj naša Opera už tradične pripravuje, pre vás, milí naši návštevníci, divácky atraktívny Vianočný koncert. Zaznejú skladby od skladateľov G. F. Händla, J. J. Rybu, A. Adama, P. Zagara a I. Hrušovského. Budete v ňom môcť počuť našich skvelých

sólistov a sólistky Katarínu Procházkovú, Michaelu Šebestovú, Dušana Šima a Ivana Lyvcha. Popri nich sa vám predstaví aj náš operný spevácky zbor pod vedením hlavnej zbormajsterky Ivety Popovičovej a všetko toto krásne umenie bude sprevádzané divadelným orchestrom Štátnej opery.

Budem rád, ak v tejto často podivnej a uponáhľanej dobe prídete, ako sa vraví, „vypustiť ventil“ a v pokojnom duchu si vypočúť čarovné tóny Vianoc. Bude to skvelá príležitosť na zastavenie, nadýchnutie a zamyslenie. Hovorím o skutočnom zamyslení sa nad tým, prečo sa po celý rok nechováme tak, ako na Vianoce. Želám nám všetkým, nech do nás preniká pokoj Vianoc a zostáva v nás ešte dlhý čas potom.

Jakub Jan Ryba: Česká mše vánoční

Jakub Jan Ryba

Česká mše vánoční, „Hej, mistře!“ alebo jednoducho „Rybovka“ neodmysliteľne patrí k predvianočnému času nielen v Čechách, kde vznikla, ale aj na Slovensku. Jej autor Jakub Jan Ryba (1765 – 1815) bol český hudobný skladateľ, ktorý pôsobil ako dedinský učiteľ v Rožmitále pod Třemšínem. Je autorom viac ako 1 100 skladieb rôzneho obsahu a foriem, okrem iného aj približne tridsiatich omší. Najznámejšia z nich je práve Česká mše vánoční (v latinčine *Missa pastoralis bohemica*) z roku 1796, ktorá prináša príbeh zvestovania Kristovho narodenia a príchodu pastierov k jaslíčkam. Vďaka svojej zrozumiteľnej hudbe a radostnej nálade, ktorú vzbudzuje, sa stala neoddeliteľnou súčasťou Vianoc. Ide o cirkevnú skladbu napísanú v češtine, kde je Jakub Jan Ryba nielen autorom hudby, ale aj textu.

Divácka cena

Ďakujeme všetkým divákovi, ktorí sa zapojili do ankety Divácka cena 2023. Štátna opera sa rozhodla vylosovať jedného z vás a obdarovať ho hodnotnou knižnou cenou. V októbri sa šťastie usmialo na pani **Beátu Magierovú** z Banskej Bystrice. Pani Magierovej srdečne gratulujeme! Knihu o dejinách Štátnej opery s podpismi sólistov a dirigentov si môže vyzdvihnúť v pokladni Štátnej opery v čase otváracích hodín.

Jubilanti

V decembri oslávia svoje životné jubileá naši kolegovia:
Zoltán Vongrey, sólista Štátnej opery
Marta Šimonová, vedúca hospodárskej správy
Ivan Bireš, výtvarník propagácie

Srdečne blahoželáme!

Želáme vám
príjemné
a pokojné
Vianoce!

ŠTÁTNA OPERA

